

7. 3. 2022
Praha

A studio Rubín uvede novou autorskou inscenaci „Náhradní existence“ vycházející z deníkových záznamů Jana Zábrany. Vznikne osobní komentář k dějinám

Jak se vyrovnat s nedobrovolnou závislostí na totalitním režimu? To prozkoumá nově připravovaná inscenace pražského divadla A studio Rubín a brněnského Divadla 3+kk *Náhradní existence*. Její hlavní inspirací je život českého básníka, spisovatele a překladatele Jana Zábrany. Ten si náhradní svobodnou existenci uprostřed totality vytvořil ve svých denících a překladech. Jeho lidské zoufalství na scénu přivede Adam Steinbauer. V inscenaci se představí Tomáš Milostný, Václav Marhold a Agáta Červinková. Premiéra se uskuteční 25. března v A studiu Rubín.

Základní situace existence Jana Zábrany byla definována hledáním možnosti svobody, která ovšem ze všech možných stran narážela na značné, a mnohdy stále rostoucí limity. Podstatná otázka stojící nad všemi osudy konkrétního režimu, který může být v důsledku zaměnitelný, zní: jaký svobodný prostor jsem schopen si vytvořit a za jakých podmínek?

„Naděje pro naši generaci není žádná. Dvě porážky a po nich vždy desetiletí bezmoci, umlčení. To je víc než dost. To by nepřežila, z toho by se nevzpamatovala žádná generace. Jen jedno ještě zůstává v naší moci. Postarat se, aby tentokrát dějiny, svědectví o této době, nepsali vítězové. Toto někdejší privilegium je v naší moci jim vyrvat.“ Tato slova si Jan Zábrana zapsal do deníků, které si vedl od gymnaziálních let až do své smrti. Deníků, které ho přes jeho nezpochybnitelné literární nadání nakonec proslavily více než jeho dílo. Deníky se staly jeho náhradní existencí, ve které nemusel lhát, přetvařovat se a ponižovat se. Forma deníku umožňovala jakési soukromé literární přežívání i dalším spisovatelům a publicistům, kteří měli být v době komunismu vymazáni z kultury i z dějin.

„Z deníkových záznamů Jana Zábrany, které jsou pevně zakotvené v čase, detailně vystupuje jedno lidské zoufalství v konkrétním režimu, zároveň však svá časoprostorová vymezení přesahuje, a stává se obecnou zprávou o lidském údělu. O údělu člověka, jemuž je totalitním režimem vnucena existence na okraji zkorumpované společnosti a kterému zrůdný režim vnucuje závislost na režimu samotném, aby vůbec přežil,“ říká umělecká šéfkyně A studia Rubín Dagmar Fričová a dodává: *„Slova z jeho deníků zní v dnešní době až mrazivě a nadčasově. Toto svědectví je připomínkou, že svobodu lze často za velkých obětí obtížně nabýt a velmi snadno ztratit.“*

Autorka textu Simona Petrů se při své tvorbě inspirovala deníky Jana Zábrany, které vyšly souhrnně pod názvem *Celý život* a mapují bezmála čtyřicet let jeho života, Zábranovou povídkou *Psovod Gerža*, knihou *Evy Zábranové Flashky*, Zábranových překladů z děl Sylvie Plath (*Ariel*), Curzia Malaparteho (*Černý vítr*), Allena Ginsberga (*Kvílení*) a dalších. Inscenaci režíruje Adam Steinbauer. Spolu s ním do Rubínu poprvé vstupuje také mladá scénografka, light-designerka, kostýmní výtvarnice a konceptuální umělkyně Tereza Bartůňková.

Náhradní existence vzniká s vědomím a laskavým svolením Zábranovy dcery Evy, která se též ve hře objevuje jako postava. Jana Zábranu hraje Tomáš Milostný, psovoda Geržu Václav Marold a všechny ženské postavy, jako Zábranovu ženu Majku nebo básnířku Sylvii Plath, jejíž sbírku *Ariel* Zábrana dokončoval v nemocnici těsně před smrtí, Agáta Červinková.

Premiéra inscenace *Náhradní existence* se odehraje v pražském divadle A studio Rubín 25. března. Následující repríza se uskuteční 24. dubna. Více informací je možné nalézt na oficiální stránkách www.astudiorubin.cz a sociálních sítích divadla.

Kontakt pro média

Pavla Umlaufová

e: p.umlaufova@gmail.com

t: 723 901 326

Informace o A studiu Rubín

A studio Rubín je komorní nezávislé divadlo nacházející se v historickém centru Prahy v prostorech sklepního domu U Tří korun na Malostranském náměstí. Za svoji padesátiletou existenci získalo v české divadelní kultuře jméno nezaměnitelné scény, která se ve všech svých etapách soustředila na autorské inscenace a vznik nových divadelních textů. Současná dramaturgie A studia Rubín se orientuje na intimnější, upozadovanější a subtilnější témata, která nahlíží v širších společenských perspektivách.

www.astudiorubin.cz

<https://www.facebook.com/astudiorubin>

https://www.instagram.com/a_studio_rubin/

Anotace – Náhradní existence

Simona Petrů

„Svou duši – „světlo, které je v tobě“ – zachrániš jen tak, že řekneš ne, že jim plivneš do ksichtu!“

Jak uniknout z kruté reality každodenního života v nesvobodě a stereotypu „domácího vězení“ do „svobodného“ světa tvorby? Z doživotního živoření v „jistotě nejhoršího“ zachraňuje stárnoucího spisovatele jen magický svět literatury a vzpomínek. Tato náhradní existence je jediným světlem v temnotě bytu na pražském sídlišti, v temnotě, která zachvátila celý jeho svět. „Vlčácká“ realita stereotypu, ponížení a hlouposti však nepřestává bušit na dveře. Navenek předčasný stařec, uvnitř živoucí a energický autor, jehož jediným přítelem a soupeřem je žena Marie, přesto nachází dost síly, aby s notnou dávkou nadhledu, humoru, ironie a střízlivé šířavosti dokázal brilantně pojmenovávat neuralgické body doby i zruďného totalitního systému, ve kterém musí žít i umírat.

Autorská inscenace, ve které se odráží jeden celý život Jana Zábrany. Jeden dlouhý Štědrý večer. Jedno lidské zoufalství v jednom režimu. Jedna náhradní existence za život v nesvobodě. Jeden osobní komentář k dějinám.

A studio Rubín

Autorka textu Náhradní existence, Simona Petrů, čerpala zejména z deníků Jana Zábrany (Celý život), povídky Psovod Gerža, knihy Evy Zábranové Flashky, Zábranových překladů z děl Sylvie Plath (Ariel), Curzia Malaparteho (Černý vítr), Allena Ginsberga (Kvílení) a dalších.

Inscenace vznikla s vědomím a laskavým svolením Evy Zábranové.

(Divadlo 3+kk z.s. ve spolupráci s A studiem Rubín)

Režie: Adam Steinbauer

Dramaturgie: Jiří Ondra, Lucie Ferenzová

Světelný design, scéna, kostýmy: Tereza Bartůňková

Hudba: Matyáš Krtička

Hrají: Tomáš Milostný, Václav Marhold a Agáta Červinková

Premiéra: 25. března 2022